

PROGRAMSKI BILTEN

Januar 2008.

Parlamentarna skupština BiH

Foto: Arhiv Parlamenta BiH

Zakonodavci i revizori istupat će zajedno

Pražavajuća je činjenica da U se u BiH ništa ne desi ni kada se objave dokazi o slaboj učinkovitosti uprave, pa čak i o korupciji. Ljudi su obaviješteni, ali akcija izostaje. Dio problema je u tome što revizori, iako imaju mogućnost identificiranja područja koja bi trebalo poboljšati u vladinim ili državnim preduzećima, nemaju mandat da ih primijene. Tu mogućnost ima zakonodavac koji može da naloži provođenje reformi.

Kada je USAID uočio ovaku situaciju, postalo je jasno da nedostaje jača veza između revizora i zakonodavca. S ciljem pružanja pomoći u ovoj oblasti, USAID je sponzorirao studijsko putovanje u SAD za osam bosanskohercegov-

Dušanka Majkić

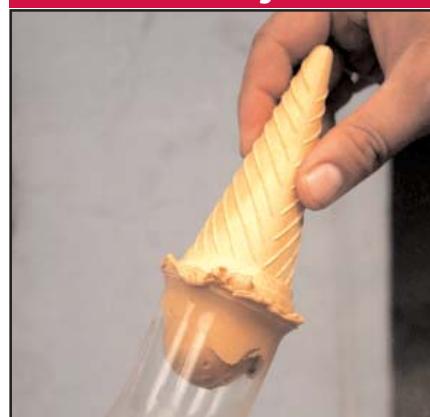
ačkih revizora i djelatnika iz oblasti zakonodavstva kako bi se upoznali sa načinom zajedničkog rada revizora i zakonodavaca u državama Njujork i Viskonsin. Putovanje je bilo u funkciji proširivanja vidika, kaže direktor ekonomskog ureda USAID-a u BiH Gregg Wiitala. "Mislim da im je pomoglo da razumiju snagu koju

"Zakonodavci imaju ovlaštenja da insistiraju na reformama koje podrazumijevaju uskraćivanje finansiranja".

Gregg Wiitala, direktor ekonomskog ureda USAID/BiH

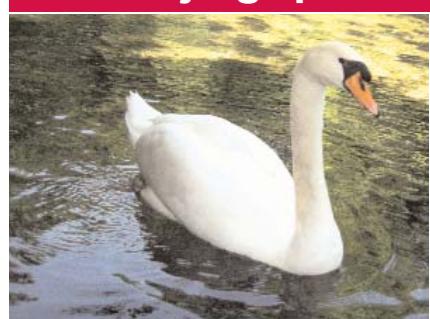
zakonodavstvo ima kada insistira na reformama koje podrazumijevaju uskraćivanje finansiranja". "Studijsko putovanje bilo je veoma korisno i pomoglo mi je da shvatim da sistem koji mi trenutno imamo nije

Mediji

Centar za istraživačko novinarstvo (CIN) osvojio međunarodnu nagradu za seriju tekstova o ispravnosti hrane Strana 4

Ptičja gripa

USAID obučava djecu i njihove porodice o ptičjoj gripi Strana 4

dovoljno efikasan", kaže Dušanka Majkić, predsjedavajuća Komisije za finansije i budžet Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Zbog toga su Majkićeva i njen kolega iz Predstavničkog doma predložili da se umjesto komisija na nivou domova uspostave dvije zajedničke komisije na nivou parlamenta: jedna za pitanja budžeta i jedna za revizorsko izvještavanje. Pored toga, kaže Dušanka Majkić, revizori neće biti usamljeni prilikom ukazivanja na potrebe za promjenama. "Od sada će revizorske institucije i parlamentarne komisije nastupati u javnosti zajedno".

Građani BiH bili su šokirani kada su saznali da se mogu razboljeti od hrane koju jedu

Istraživački tekstovi privlače pažnju svijeta

Zagađena hrana, mutni dilovi političara, zvaničnici nadležni za provođenje zakona i sami krše zakone, a plaćeni su da ih provode... ovo su samo neke od priča koje su bh. Centru za istraživačko novinarstvo (CIN) donijele međunarodno priznanje asocijacije Online News (ONA) - nagradu za najbolju istraživačku priču male medijske organizacije objavljenu na internetu. Nagrada je dodijeljena u Torontu, za seriju CIN-ovih napisova o široko rasprostranjenim problemima zdravstvene ispravnosti hrane. Među pobjednicima u ostalim kategorijama bili su i Wired Magazine, Associated Press i Washington Post. Uz to, CIN je od organizacije Trans-

parency International dobio nagradu za integritet u novinarstvu u BiH, a tom prilikom su za CIN rekli: "Beskompromisani i sistematičan rad CIN-a na prikupljanju i analizi informacija osigurao je građanima BiH mogućnost da prosude da li predstavnici koje su izabrali da budu na vlasti rade u njihovom interesu". "Čast nam je što je naše ime spomenuto zajedno sa ovim ostalim poznatim organizacijama. To dokazuje da su bh. novinari među najboljima u okvirima svjetskog istraživačkog novinarstva", rekla je Svjetlana Ćelić, zamjenica odgovornog urednika u CIN-u. "Naš cilj bio je jednostavan: htjeli smo da istražimo da li je hrana koju konzumiramo zdravstveno ispravna - sada

znamo da nije".

CIN je imao težak početak. Urednici su se žalili da su priče bile amerikanizirane i preduge. Ali, kako je vrijeme odmicalo, u CIN-u su naučili kako da bolje usmjere izvještavanje prema lokalnom čitateljstvu. I stvari su se počele mijenjati. Državne agencije počele su reagirati na CIN-ove tekstove.

Jedan strani sudija koji je radio u bh. pravosuđu otpušten je kada je CIN razotkrio priču o zloupotrebi ovlasti. Priča o radnicima nacrno donijela je konsekvence poslodavcima koji su ih nelegalno zapošljavali. CIN je pisao i o visokopozicioniranom službeniku policije koji je skrivio saobraćajni udes i onda pobegao. Prije nastupanja zakonske zastare, novinari su uporno pratili priču, sve dok nisu primorali vlasti da reaguju. Taj službenik je na kraju osuđen na dvi-

CIN je platilo laboratorijske testove na kontaminiranost hrane

je i po godine zatvora. Prošle godine CIN je dobio i nagradu Global Shining Light za seriju istraživačkih članaka o firmama za prodaju električne energije. Ovu nagradu dodjeljuje Globalna mreža istraživačkog novinarstva.

♦ VIJESTI UKRATKO ♦ VIJESTI UKRATKO ♦ VIJESTI UKRATKO ♦

♦ Kao dio paketa pomoći Srebrenici, USAID je nedavno uključio Osnovni sud u Srebrenici u projekat model sudova. Ovaj projekat radi sa 17 sudova u BiH kako bi se uvele reformske aktivnosti, među kojima su sistem obilježavanja predmeta, sudska uprava, smanjenje broja zaostalih predmeta i javni pristup sudskim uslugama. ♦ USAID i vlada Norveške će zajednički

finansirati novi program vrijedan pet miliona dolara kako bi se povećala upotreba visokosofisticiranih informacionih tehnologija (IT) od strane malih i srednjih preduzeća u sektorima drvarerade, turizma, poljoprivrede i ostalih proizvodnih grana industrije. ♦ Prošlog mjeseca je završen USAID-ov Program stručnog usavršavanja. Od 1995. godine, ovaj program je osigurao da

više od 7.000 visoko i srednje pozicioniranih stručnjaka, političara i poslovnih ljudi usavrše znanja i vještine putem 326 programa obuke u 35 zemalja širom svijeta. ♦ Nedavno istraživanje je pokazalo da su članovi drvorerađivačkog klastera kojeg podržava USAID udvostručili prodaju tokom protekle tri godine. Tokom tog perioda, izvoz je porastao za 140 posto.

U FOKUSU

BH ŠTAND ODUŠEVIO POSJETIOCE SVJETSKOG SAJMA

Kada su posjetiocci najvećeg svjetskog sajma turizma obišli izložbeni štand Bosne i Hercegovine, nisu našli samo uobičajene fotografije i brošure. Umjesto toga, bili su pozvani da praktično proputuju

zemljom. Štand koji je finansirao USAID osvojio je prvu nagradu na najvećem svjetskom sajmu turizma u Londonu. Više od 200 zemalja i 5.500 izlagača učestvovalo je na sajmu. Bosanskohercegovački štand dobio

je priznanje za jedinstven interaktivni dizajn koji pruža priliku da se ljudi upoznaju sa zemljom koračajući unutar dva velika točka koja se obrću i prikazuju predjele iz BiH. Direktorica Misije USAID-a u BiH Jane Nandy prisustvovala je prezentaciji štanda za bh. javnost na ceremoniji koja je održana u zgradici Vijećnice u Sarajevu. Finansiranje ovog štanda je dio

Direktorica Misije USAID-a u BiH Jane Nandy stavlja slušalice kako bi čula popratni tekst o turističkim lokacijama prikazanim unutar točka

“Ovo je istinski uspjeh. Novi štand zaista nam pomogao da privučemo pažnju posjetilaca. Izazvao je veliki interes za naše kulturno-historijske turističke ture i programe na otvorenom. Već smo potpisali nekoliko novih ugovora”.

Mili Bijavica, Fortuna Travel iz Mostara

napor USAID-a da promovira BiH kao turističku destinaciju. Dizajn domaće firme Arhilab izabran je među osam prijedloga koji su prispjeli na natječaj. USAID je također potpomođao produkciju video spotova "Enjoy Life", kao i kreiranje i promoviranje bh. turističkog brenda. Ovi napori doprinijeli su da se turistička posjeta BiH poveća za 19 posto.

PRAVO

Pravni fakultet Džemal Bijedić iz Mostara ove je godine organizirao redovno takmičenje u simulacijskom suđenju kojeg je inicirao USAID. Takmičenje se sastoji iz simulacije sudskog procesa pred Evropskim sudom za ljudska prava u Strazburu. USAID čestita Pravnom fakultetu iz Tuzle na pobjedi u konkurenčiji sedam timova.

ENERGETIKA

USAID je izvršio analizu koja je pokazala da više od 80 posto građana BiH nije svjesno da može da utječe na cijene električne energije. Elektroprivrede su dužne da opravdaju svaki zahtjev za povećanjem cijena električne energije. Zakon građanima omogućava učešće u javnim raspravama o ovakvim zahtjevima.

KREDITIRANJE

Uspjeh bh. mikrokreditnog sektora pokazao se nedavno na rang listi magazina Forbes, gdje se u konkurenčiji 461 mikrokreditne organizacije njih pet iz BiH našlo među 50 najboljih na svijetu. EKI, Partner i Mikrofin nalaze se na 14., 18. i 24. mjestu. Ove organizacije bile su među ključnim partnerima ekonomskih programa USAID-a.

Informisanje ključno za prevenciju ptičje gripe

Djeca gledaju brošure koje govore o praksi sprečavanja prenošenje ptičje gripe

Kada se radi o ptičjoj gripi, USAID vjeruje da prevencija daje najbolje izglede za spašavanje života. Ovo je posebno tačno kada se radi o životima djece, koja spadaju u rizičnu skupinu. Prema podacima UNICEF-a, do sada su djeca činila gotovo polovinu oboljelih od ptičje gripe sa smrtonosnim ishodom.

Zbog toga se USAID pripremio za potencijalnu epidemiju ptičje gripe tako što je podržao informativnu kampanju putem koje djeca i porodice uče o akcijama koje mogu preduzeti kako bi sprječili potencijalno širenje ove smrtonosne bolesti. Ovakva praksa može sprječiti i širenje drugih bolesti. Kampiju implementira UNICEF u saradnji sa SOS Kinderdorfom.

U školama, seoskim zajednicama koje nemaju dobar pristup masovnim medijima i romskim zajednicama održavaju se radionice u kojima učestvuju djeca i

cijele porodice. Iako nije ustanovljeno prisustvo ptičje gripe u BiH, latentna pri-

jetnja ipak je prisutna. Naučnici strahuju da bi nova vrsta virusa, prenosiva među ljudima, mogla potencijalno usmrstiti i do 50 miliona ljudi. Preventivno djelovanje za sprečavanje ove bolesti uključuje dobre higijenske navike, odvajanje domaćih ptica od divljih, te kuhanje jaja i mesa živine na temperaturi iznad 75 stepeni Celzijusa.

NVO analizira učinkovitost rada vlade i parlamenta

Izvještaji izazvali veliku medijsku pažnju

Građani Bosne i Hercegovine po prvi put imaju pristup objektivnim i sistematičnim analizama rada vlade. Nažalost, slika nije dobra.

Uz podršku USAID-a, Centri civilnih inicijativa (CCI) objavili su seriju izvještaja u kojima je analiziran učinak rada Vijeća ministara BiH, te državnih i entitetskih parlamenta. Među nalazima za prvih deset mjeseci 2007. godine je i slijedeće: Vijeće ministara BiH implementiralo je samo 25 posto godišnjeg plana. Prema analizi CCI-ja, najlošije rezultate zabilježili su Ministarstvo saobraćaja i komunikacija te Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice. Parlament BiH je efektivno radio samo 11 i po dana i usvojio samo 21 od planiranih 135 zakona.

Prema monitoru CCI-ja Lejli Deronja-Suljić, "šampion lošeg rada" bio je Parlament Federacije BiH, koji nije usvojio čak ni vlastiti akcioni plan. Nalazi u Republici Srpskoj su nešto bolji, pri čemu je vlada RS usvojila 38 posto planiranih aktivnosti i 58 posto planiranih zakona.

"Veoma smo zadovoljni što su izvještaji koje je uradio CCI bili veoma dobro popraćeni u bh. medijima.", kaže direktorica misije USAID-a Jane Nandy.

"Ovakve informacije će pomoći građanima da traže odgovornost predstavnika vlade kada budu glasali. Štaviše, želim da pohvalim CCI što je ne samo istakao oblasti koje je potrebno unaprijediti, nego što je ponudio i rješenja".

Američka agencija za međunarodni razvoj - USAID

Hamdije Čemerlića 39
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Tel: ++387-33-702-300
Fax: ++387-33-611-973
www.usaid.ba